

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

11. listopadu 2004^{*}

Ve věci C-467/02,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES,

podaná rozhodnutím Verwaltungsgericht Stuttgart (Německo) ze dne 19. prosince 2002, došlým Soudnímu dvoru dne 27. prosince 2002, v řízení

Inan Cetinkaya

proti

spolkové zemi Bádensko-Württembersko,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric a J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj), soudci,

^{*} Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: P. Léger,
vedoucí soudní kanceláře: M. Múgica Arzamendi, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 17. března 2004,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za I. Cetinkayu C. Trurnitem, Rechtsanwalt,
- za německou vládu W.-D. Plessingem a A. Tiemann, jako zmocněnci,
- za portugalskou vládu L. Inezem Fernandesem a A. C. Branco, jako zmocněnci,
- za Komisi Evropských společenství D. Martinem a H. Kreppel, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 10. června 2004,

vydává tento

Rozsudek

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 6, 7 a 14 rozhodnutí Rady přidružení č. 1/80 ze dne 19. září 1980 o vývoji přidružení (dále jen

„rozhodnutí č. 1/80“). Rada přidružení byla zřízena Dohodou zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem, podepsanou dne 12. září 1963 v Ankaře Tureckou republikou na jedné straně a členskými státy EHS a Společenstvím na druhé straně a která byla uzavřena, schválena a potvrzena jménem Společenství rozhodnutím Rady 64/732/EHS ze dne 23. prosince 1963 (Úř. věst. 1964, 217, s. 3685, dále jen „dohoda o přidružení“).

- 2 Tato žádost byla podána v rámci žaloby podané I. Cetinkayou, tureckým státním příslušníkem, proti spolkové zemi Bádensko-Württembersko týkající se řízení o vyhoštění z německého území.

Právní rámec

Rozhodnutí č. 1/80

- 3 Podle čl. 6 odst. 1 a 2 rozhodnutí č. 1/80:

„1. Aniž jsou dotčena ustanovení článku 7 o volném přístupu jeho rodinných příslušníků k zaměstnání, turecký pracovník působící na řádném trhu práce v členském státě:

— má právo v tomto členském státě po jednom roce řádného zaměstnání na obnovení svého pracovního povolení u stejného zaměstnavatele, pokud je u něho pracovní místo k dispozici;

- má právo v tomto členském státě po třech letech řádného zaměstnání a s výhradou přednosti, která bude poskytnuta pracovníkům z členských států Společenství, odpovědět na jinou nabídku ve stejné profesi u zaměstnavatele dle svého výběru učiněnou za obvyklých podmínek a zaregistrovanou u pracovních úřadů tohoto členského státu;
- je oprávněn v tomto členském státě po čtyřech letech řádného zaměstnání k volnému přístupu k jakékoliv činnosti v pracovním poměru dle svého výběru.

2. Roční dovolená a nepřítomnost z důvodu mateřství, pracovního úrazu nebo krátkodobé nemoci jsou postaveny na roveň období řádného zaměstnání. Období nedobrovolné nezaměstnanosti, řádně zjištěné příslušnými úřady a nepřítomnost z důvodu dlouhodobé nemoci, které nejsou postaveny na roveň období řádného zaměstnání, nemají dopad na práva nabytá na základě období předchozího zaměstnání.“*(neoficiální překlad)*

4 Článek 7 rozhodnutí č. 1/80 uvádí:

„Rodinní příslušníci tureckého pracovníka působícího na řádném trhu práce v členském státě, kteří získali povolení jej následovat:

- mají, s výhradou přednosti, která bude zajištěna pracovníkům z členských států Společenství, právo odpovědět na jakoukoli nabídku zaměstnání, pokud tam řádně pobývají po dobu nejméně tří let;

- jsou oprávněni k volnému přístupu k jakékoliv činnosti v pracovním poměru dle svého výběru, pokud tam řádně pobývají po dobu nejméně pěti let.

Děti tureckých pracovníků, které ukončily odborné vzdělání v hostitelském státě, mohou nezávisle na délce svého pobytu v tomto členském státě za podmínky, že jeden z rodičů legálně vykonával zaměstnání v dotčeném členském státě po dobu nejméně tří let, odpovědět na jakoukoli nabídku zaměstnání ve zmíněném členském státě.“ *(neoficiální překlad)*

- 5 Podle čl. 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80:

„Ustanovení tohoto oddílu se použijí s výhradou omezení z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví.“ *(neoficiální překlad)*

Vnitrostátní právní úprava

- 6 Článek 47 odst. 1 a 2 Ausländergesetz (zákon o pobytu cizinců, dále jen „AuslG“) stanoví:

„(1) Cizinec je vyhoštěn

1. pokud byl v důsledku spáchání jednoho nebo více úmyslných trestných činů pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody na nejméně tři roky nebo ke

zvláštnímu trestu pro mladistvé nebo pokud byl v důsledku spáchání úmyslných trestných činů pravomocně odsouzen k více trestům této kategorie celkově na dobu alespoň tří let v průběhu období pěti let nebo pokud bylo nařízeno vzetí do vazby při posledním pravomocném odsouzení nebo

2. pokud byl pravomocně odsouzen ke zvláštnímu trestu pro mladistvé na nejméně dva roky nebo k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v důsledku spáchání úmyslného trestného činu ve smyslu zákona o omamných látkách za narušování veřejného pořádku spáchaného za podmínek stanovených v článku 125a druhé větě trestního zákona nebo za narušování veřejného pořádku ve smyslu článku 125 trestního zákona v rámci zakázaného veřejného shromáždění nebo demonstrace.

(2) Cizinec je zpravidla vyhoštěn

1. pokud byl pravomocně odsouzen na nejméně dva roky ke zvláštnímu trestu pro mladistvé nebo k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v důsledku spáchání jednoho nebo více úmyslných trestných činů;

2. pokud v rámci porušení ustanovení zákona o omamných látkách dotyčná osoba pěstuje, vyrábí, dováží, přepravuje nebo vyváží, prodává, předává jiným nebo dává do oběhu jakýmkoliv jiným způsobem omamnou látku, obchoduje s ní, navádí k některému ze zmíněných činů nebo pomáhá při jejich spáchání.“

7 Článek 48 odst. 1 AuslG stanoví:

„(1) Cizinec, který

1. je držitelem průkazu povolení k pobytu,

2. je držitelem povolení k pobytu na neomezenou dobu a je narozen na vnitrostátním území nebo na toto území vstoupil jako nezletilý,

3. je držitelem povolení k pobytu na neomezenou dobu a žije v manželství nebo ve volném svazku s cizincem uvedeným v přecházejících bodech 1 a 2,

[...]

může být vyhoštěn pouze ze závažných důvodů veřejné bezpečnosti a pořádku. Tyto důvody obecně existují v případech uvedených v čl. 47 odst. 1.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

8 Z předkládacího usnesení vyplývá, že I. Cetinkaya, žalobce v původním řízení, se narodil dne 24. ledna 1979 v Německu, kde vždy pobýval. Od 9. března 1995 je držitelem povolení k pobytu na neomezenou dobu v tomto členském státě.

- 9 V červenci 1995 získal I. Cetinkaya středoškolský diplom. O dva měsíce později zahájil studium v oboru truhlářství, které ukončil v únoru následujícího roku. Následně krátkodobě pracoval u různých zaměstnavatelů. V průběhu léta 1996 tak několik týdnů pracoval jako číšník v restauraci. Na podzim téhož roku zahájil studium s cílem získat zaměstnání v oblasti maloobchodu, přičemž tohoto studia zakrátko zanechal. Dále byl mezi listopadem 1996 a lednem 1997 zaměstnaný v jedné restauraci, poté byl zaměstnaný u jedné společnosti až do června 1998 a u další společnosti v průběhu srpna a září 1998. Po období nezaměstnanosti, které trvalo až do července 1999 pracoval I. Cetinkaya jeden měsíc jako skladník. Od 1. srpna 1999 byl zaměstnaný u dopravní společnosti a toto zaměstnání po krátké době ukončil. Nakonec byl zaměstnaný jako dělník u strojů, avšak toto zaměstnání ukončil v prosinci 1999.
- 10 Předkládací usnesení krom toho upřesňuje, že rodiče a pět starších sester I. Cetinkay, z nichž tři získaly německé státní občanství, mají pobyt rovněž v Německu, kde byl otec zaměstnán až do důchodového věku. Rodiče a dvě sestry I. Cetinkay, kteří si ponechali turecké státní občanství, podali žádost o udělení německého státního občanství.
- 11 Z předkládacího usnesení rovněž vyplývá, že I. Cetinkaya byl v Německu odsouzen dne 1. srpna 1996 k osmdesáti hodinám veřejně prospěšných prací za skupinovou krádež, skupinové vydírání a pokus o skupinové vydírání v pěti případech, dne 15. dubna 1997 k trestu odnětí svobody pro mladistvé na dva týdny, s ohledem na předchozí odsouzení, dne 24. března 1998 k trestu odnětí svobody pro mladistvé na šest měsíců podmíněně za skupinové fyzické napadení a způsobení újmy, dne 26. října 1999 k trestu odnětí svobody pro mladistvé na dva roky, s ohledem na předchozí odsouzení, za nedovolený obchod s omamnými látkami ve velkém množství a dne 26. září 2000 k trestu odnětí svobody pro mladistvé na tři roky, s ohledem na dvě předchozí odsouzení, za nedovolené nabytí omamných látek s pomocí výdělečného obchodu s omamnými látkami ve sto dvou případech, za

nedovolené držení omamných látek ve velkém množství s pomocí výdělečného obchodu s omamnými látkami ve dvou případech a za nedovolený dovoz omamných látek ve velkém množství a výdělečný obchod s omamnými látkami.

- 12 I. Cetinkaya byl zatčen dne 7. ledna 2000 a držen ve vazebním zařízení pro mladistvé delikventy. Dne 22. ledna 2001 byl propuštěn za účelem podstoupení léčby drogové závislosti. Poté, co I. Cetinkaya nejdříve zanechal dvě neúspěšné léčby, od 10. září 2001 podstoupil novou léčbu v léčebném zařízení pro drogově závislé, kterou úspěšně ukončil v průběhu léta 2002. Soudním rozhodnutím ze dne 20. srpna 2002 byl odložen výkon zbývajících částí trestu na základě Betäubungsmittelgesetz (zákona o omamných látkách, dále jen „BtMG“), což podle vyjádření předkládajícího soudu předpokládá, že byl vzat do úvahy i zájem na bezpečnosti obyvatelstva.
- 13 Od srpna 2002 začal I. Cetinkaya opět studovat na střední škole a dvakrát týdně měl noční službu v léčebném zařízení pro drogově závislé.
- 14 Dne 3. listopadu 2000 příslušný správní úřad, a sice Regierungspräsidium Stuttgart, I. Cetinkayovi oznámil jeho okamžité vyhoštění z Německa s hrozbou bezodkladného transportu do Turecka. Podle tohoto úřadu existovaly závažné důvody vycházející z veřejné bezpečnosti a pořádku ve smyslu čl. 48 odst. 1 třetí věty ve spojení s čl. 47 odst. 1 bodem 1 AuslG, které odůvodňovaly zákonný předpoklad vyhoštění. Bylo shledáno, že vyhoštění je nezbytné z důvodu zvláštní a všeobecné prevence a není v rozporu s článkem 7 rozhodnutí č. 1/80, jelikož z důvodu svého uvěznění a léčby drogové závislosti, kterou musel podstoupit, již I. Cetinkaya nebyl přítomen na trhu práce. I kdyby se mohl dovolávat práva na pobyt na základě článku 7 rozhodnutí č. 1/80, podmínky uvedené v článku 14 téhož rozhodnutí by byly v každém případě splněny.

- 15 Dne 8. prosince 2000 podal I. Cetinkaya k předkládajícímu soudu žalobu proti uvedenému rozhodnutí.
- 16 Dne 3. září 2002 Regierungspräsidium Stuttgart změnil výše uvedené rozhodnutí tak, že I. Cetinkayovi byla stanovena lhůta do 4. října 2002 k dobrovolnému opuštění území. V rámci odůvodnění Regierungspräsidium uvedl, že I. Cetinkaya byl na svobodě od 22. ledna 2001 za účelem podstoupení léčby drogové závislosti, a z tohoto důvodu bylo nutné stanovit lhůtu k dobrovolnému opuštění území.
- 17 Dne 6. září 2002 podal I. Cetinkaya žalobu rovněž proti tomuto rozhodnutí k Verwaltungsgericht Stuttgart, který se po spojení obou předmětných řízení rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Spadá dítě tureckého pracovníka působícího na řádném trhu práce, které se narodilo v Německu, pod čl. 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 [...] pokud od svého narození – a v každém případě až do své zletilosti – byl jeho pobyt povolen (nejdříve) pouze z důvodů sloučení rodiny nebo pokud mu v rámci výjimky nebyl jeho pobyt ukončen pouze z tohoto důvodu?
- 2) Může být právo rodinného příslušníka na přístup na trh práce a na udělení prodloužení pobytu podle čl. 7 prvního pododstavce druhé odrážky omezeno pouze na základě použití článku 14 rozhodnutí č. 1/80?

- 3) Představuje odsouzení k trestu odnětí svobody pro mladistvé na tři roky definitivní vyloučení z trhu práce, a pokud ano, ztrátu práv přiznaných v čl. 7 prvním pododstavci druhé odrážce, i když existuje reálná možnost, že bude muset být vykonána pouze část trestu, na druhou stranu však po podmíněném propuštění bude muset dotčená osoba nebo osoby nejdříve podstoupit léčbu drogové závislosti, přičemž v průběhu této doby nebudou k dispozici na trhu práce?
- 4) Představuje ztráta zaměstnání nebo nemožnost ucházet se o zaměstnání v případě současné nezaměstnanosti z důvodu odsouzení k (nepodmíněnému) trestu odnětí svobody *ipso facto* dobrovolnou nezaměstnanost ve smyslu čl. 6 odst. 2 druhé věty rozhodnutí č. 1/80, který nebrání ztrátě práv vycházejících z čl. 6 odst. 1 a čl. 7 prvního pododstavce rozhodnutí č. 1/80?
- 5) Vztahuje se toto řešení rovněž na případy, kdy daná osoba může být v přiměřeném a předvídatelném čase propuštěna na svobodu, avšak musí nejdříve podstoupit léčbu drogové závislosti, přičemž bude moci nastoupit do zaměstnání až po získání diplomu s vyšší kvalifikací?
- 6) Musí být článek 14 rozhodnutí č. 1/80 vykládán tak, že v rámci soudního řízení je ještě nezbytné vzít do úvahy změnu situace dotčené osoby nebo osob, která neopravňuje k dalšímu omezení ve smyslu čl. 14 rozhodnutí č. 1/80 a která následuje po posledním rozhodnutí úřadů?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 18 Svou první otázkou se předkládající soud v zásadě táže, zda čl. 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 musí být vykládán tak, že se vztahuje na situaci zletilé osoby, která je dítětem tureckého pracovníka působícího na řádném trhu práce v hostitelském členském státě, i když se však narodila a vždy pobývala v posledně uvedeném členském státě.
- 19 Vnitrostátní soud by chtěl totiž vědět, zda okolnost, že se I. Cetinkaya narodil a vždy žil v hostitelském členském státě, takže nezískal povolení k následování zmíněného pracovníka ve smyslu výše uvedeného ustanovení, má dopad na použití tohoto ustanovení.
- 20 Jak bylo uvedeno ve všech vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru, tato posledně uvedená otázka vyžaduje zápornou odpověď.
- 21 Okolnost, že čl. 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 výslovně uvádí pouze případ, kdy rodinní příslušníci tureckého pracovníka „získali povolení jej následovat“, neumožňuje dojít k závěru, že autoři tohoto rozhodnutí měli v úmyslu odepřít rodinným příslušníkům, kteří se narodili na území hostitelského členského státu, a kteří tedy nemuseli žádat o povolení následovat tureckého pracovníka do hostitelského členského státu na základě sloučení rodiny, práva uvedená v tomto ustanovení.

- 22 Podmínka, že rodinní příslušníci musejí získat povolení následovat tureckého pracovníka, je použita z důvodu, že ustanovení vztahující se k přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckou republikou (dále jen „přidružení EHS-Turecko“) nezasahují do pravomoci členských států upravit vstup tureckých státních příslušníků na své území i podmínky jejich prvního výdělečného zaměstnání a stejně tak první připuštění takových státních příslušníků v členském státě se v zásadě výlučně řídí vnitrostátním právem zmíněného státu (viz zejména rozsudek ze dne 30. září 2004, Ayaz, C-275/02, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 35).
- 23 V rozsahu, v němž tato podmínka směřuje k vyloučení rodinných příslušníků tureckého pracovníka, kteří vstoupili na území hostitelského členského státu, kde pobývají bez ohledu na právní předpisy tohoto členského státu, z rozsahu působnosti čl. 7 prvního pododstavce rozhodnutí č. 1/80, nemůže být platně namítána proti příslušníkovi této rodiny, který se narodil a vždy pobýval ve zmíněném členském státě, a který tedy nepotřeboval povolení následovat zmíněného pracovníka, jak je tomu ve věci v původním řízení.
- 24 Krom toho nic neumožňuje se domnívat, že úmyslem autorů rozhodnutí č. 1/80 bylo zavést rozlišení v závislosti na místě narození dětí tureckého pracovníka, takže děti narozené v hostitelském členském státě by byly zbaveny na rozdíl od rodinných příslušníků, kteří získali povolení následovat zmíněného pracovníka, práva na přístup k zaměstnání a práva na pobyt vyplývajících z ustanovení článku 7 tohoto rozhodnutí.
- 25 Jedině tento výklad může zajistit soudržnost zavedeného systému a umožnit úplnou realizaci cíle sledovaného čl. 7 prvním pododstavcem zmíněného rozhodnutí, kterým je vytvoření příznivých podmínek pro sloučení rodin v hostitelském členském státě tím, že nejdříve umožňuje přítomnost rodinných příslušníků u migrujícího pracovníka a po určité době upevňuje jejich postavení v tomto členském

státě tak, že jim poskytuje právo na přístup k zaměstnání v tomto státě (viz zejména rozsudek ze dne 17. dubna 1997, Kadiman, C-351/95, Recueil, s. I-2133, body 34 až 36, a Ayaz, uvedený výše, bod 41).

- 26 V důsledku toho se dítě tureckého pracovníka uvedené v čl. 7 prvním pododstavci rozhodnutí č. 1/80 může dovolávat výhod tohoto ustanovení, i když se narodilo a vždy pobývalo v hostitelském členském státě.
- 27 Německá vláda se nicméně táže, zda I. Cetinkaya splňuje další podmínku pro použití zmíněného čl. 7 prvního pododstavce, tedy podmínku postavení jeho otce jako pracovníka „působícího na řádném trhu práce“. Podle této vlády turecký pracovník, od kterého se odvozují práva, musí splňovat podmínky uvedené v čl. 7 prvním pododstavci rozhodnutí č. 1/80 v době pobytu, kdy rodinný příslušník, který nemá odborné vzdělání, uplatňuje práva vyplývající z tohoto ustanovení. Předkládací usnesení přitom neuvádí, zda u otce I. Cetinkay došlo ke ztrátě postavení pracovníka před nebo po přijetí rozhodnutí o vyhoštění, ani zda matka dotčené osoby vykonávala výdělečnou činnost.
- 28 Tato argumentace musí být zamítnuta.
- 29 Ze znění čl. 7 prvního pododstavce rozhodnutí č. 1/80 nelze vyvodit, že v něm uvedení rodinní příslušníci ztratí práva, která jim toto ustanovení přiznává, pouze proto, že zmíněný pracovník v dané chvíli přestane působit na řádném trhu práce v hostitelském členském státě.

- 30 Jak Soudní dvůr poznamenal, členské státy již nemají právo stanovit podmínky pro pobyt rodinného příslušníka tureckého pracovníka po uplynutí doby tří let uvedené v čl. 7 prvním pododstavci první odrážce rozhodnutí č. 1/80, v jejímž průběhu dotčená osoba v zásadě musí s tímto pracovníkem vést společný život, což platí o to více pro migrující tureckou osobu, která splňuje podmínky uvedené v čl. 7 prvním pododstavci druhé odrážce rozhodnutí č. 1/80 (viz zejména rozsudek ze dne 16. března 2000, Ergat, C-329/97, Recueil, s. I-1487, body 37 až 39).
- 31 Také pokud jde o rodinné příslušníky uvedené v čl. 7 prvním pododstavci rozhodnutí č. 1/80, kteří mají jako I. Cetinkaya po pěti letech řádného pobytu s pracovníkem právo na volný přístup k zaměstnání v hostitelském členském státě v souladu s druhou odrážkou tohoto ustanovení, nejen přímý účinek tohoto ustanovení má za následek, že dotčené osoby odvozují svoje osobní právo na zaměstnání přímo z rozhodnutí č. 1/80, ale také užitečný účinek tohoto práva nezbytně předpokládá existenci souvisejícího práva na pobyt, které je rovněž založeno na právu Společenství a je nezávislé na trvání podmínek přístupu k těmto právům (viz zejména rozsudek Ergat, uvedený výše, bod 40).
- 32 Za těchto podmínek mohou být práva přiznaná v čl. 7 prvním pododstavci rozhodnutí č. 1/80 vykonávána rodinným příslušníkem po uplynutí doby pobytu tří, respektive pěti let s tureckým pracovníkem působícím na řádném trhu práce v hostitelském členském státě, i když po uplynutí těchto období pobytu zmíněný pracovník, zejména z toho důvodu, že uplatnil svá práva na důchod, již sám nepůsobí na řádném trhu práce v tomto členském státě.
- 33 Okolnost, že v případě, jako je tomu ve věci v původním řízení, si turecký pracovník, jehož rodinný příslušník, který s tímto pracovníkem skutečně vedl společný život v průběhu doby pěti let stanovené v čl. 7 prvním pododstavci druhé odrážce rozhodnutí č. 1/80, nárokuje práva uvedená v čl. 7 prvním pododstavci rozhodnutí

č. 1/80, již nepůsobí na řádném trhu práce v hostitelském členském státě, tudíž nezabavuje dotčenou osobu těchto práv.

- 34 Za těchto podmínek je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 musí být vykládán tak, že se vztahuje na zletilou osobu, která je dítětem tureckého pracovníka, který působí nebo působil na řádném trhu práce v hostitelském členském státě, i když se však narodila a vždy pobývala v posledně uvedeném členském státě.

K druhé otázce

- 35 Z předkládacího usnesení vyplývá, že touto otázkou se předkládající soud v zásadě táže, zda čl. 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 brání tomu, aby v důsledku odsouzení k trestu odnětí svobody a následné léčby drogové závislosti byla práva, která toto ustanovení přiznává tureckému státnímu příslušníkovi, který se nachází ve stejné situaci jako I. Cetinkaya, omezena z důvodu prodloužené nepřítomnosti na trhu práce.

- 36 Soudní dvůr již rozhodl, že omezení práva na pobyt, které je přímým důsledkem práva na přístup na trh práce a na řádný výkon zaměstnání, ke kterým jsou oprávněni rodinní příslušníci tureckého pracovníka, je dvojího druhu. Jednak samotný čl. 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80 poskytuje členským státům možnost zavést v konkrétních a náležitě odůvodněných případech omezení týkající se přítomnosti migrující turecké osoby na území hostitelského členského státu tam, kde tato osoba kvůli svému chování představuje trvalý a závažný nebezpečí pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost a veřejné zdraví. Krom toho rodinný příslušník, který získal povolení následovat tureckého pracovníka do členského státu, ale který opustil území hostitelského státu na podstatnou dobu bez legitimních důvodů, v zásadě ztrácí právní statut, který nabyl na základě čl. 7 prvního pododstavce rozhodnutí č. 1/80 (viz rozsudek Ergat, uvedený výše, body 45, 46 a 48).

- 37 Jak také poznamenal generální advokát v bodě 40 svého stanoviska, pokud se věc, která vedla k výše uvedenému rozsudku Ergat, týká situace rodinného příslušníka, který následoval pracovníka do hostitelského státu, výklad čl. 7 prvního pododstavce rozhodnutí č. 1/80 uvedený v tomto rozsudku musí platit tím spíše, jde-li o situaci, kdy se zmíněný rodinný příslušník narodil a vždy pobýval v hostitelském členském státě, jak je tomu ve věci v původním řízení.
- 38 Z toho vyplývá, že čl. 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 musí být vykládán tak, že práva přiznaná tímto ustanovením rodinným příslušníkům tureckého pracovníka, kteří splnili podmínku minimální délky pobytu, mohou být omezena pouze na základě použití článku 14 rozhodnutí č. 1/80, tedy z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví nebo z toho důvodu, že dotčená osoba opustila území hostitelského členského státu na podstatnou dobu bez legitimních důvodů.
- 39 V důsledku toho je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 brání tomu, aby v důsledku odsouzení k trestu odnětí svobody a následné léčby drogové závislosti byla práva, která toto ustanovení přiznává tureckému státnímu příslušníkovi, který se nachází ve stejné situaci jako I. Cetinkaya, omezena z důvodu prodloužené nepřítomnosti na trhu práce.

K třetí, čtvrté a páté otázce

- 40 Vzhledem k odpovědi na druhou otázku není namístě odpovědět na třetí, čtvrtou a pátou otázku, které jsou založeny na předpokladu, že práva, která rodinný příslušník tureckého pracovníka odvozuje z čl. 7 prvního pododstavce rozhodnutí č. 1/80, mohou být omezena z jiných důvodů, než jaké stanoví článek 14 rozhodnutí

č. 1/80 nebo z jiného důvodu, než je důvod, že dotčená osoba opustila území hostitelského členského státu na podstatnou dobu bez legitimních důvodů.

K šesté otázce

- 41 Touto otázkou se předkládající soud táže, zda článek 14 rozhodnutí č. 1/80 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby vnitrostátní soudy nevzaly do úvahy při prověřování legality vyhoštění nařízeného proti tureckému státnímu příslušníkovi skutkové okolnosti, ke kterým došlo po posledním rozhodnutí příslušných úřadů a které neopravňují k dalšímu omezení práv dotčené osoby ve smyslu zmíněného ustanovení.
- 42 Soudní dvůr dovodil jednak ze samotného znění článku 12 dohody o přidružení a článku 36 dodatkového protokolu, který byl podepsán dne 23. listopadu 1970 v Bruselu a uzavřený, schválený a potvrzený jménem Společenství nařízením Rady (EHS) č. 2760/72 ze dne 19. prosince 1972 (Úř. věst. L 293, s. 1; Zvl. vyd. 11/11, s. 41) a jednak z cíle rozhodnutí č. 1/80, že zásady, které platí v rámci článku 48 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 39 ES), článku 49 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 40 ES) a článku 50 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 41 ES), musí být v co největším možném rozsahu vztaheny na turecké státní příslušníky, kterým náleží práva uznaná zmíněným rozhodnutím (viz zejména rozsudek Ayaz, uvedený výše, bod 44).
- 43 Z toho vyplývá, že pokud jde o určení dosahu výjimky veřejného pořádku uvedené v článku 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80, je třeba odkázat na výklad stejné výjimky v oblasti volného pohybu pracovníků, kteří jsou státními příslušníky členských států Společenství. Takový výklad je o to více odůvodněný, je-li znění zmíněného

ustanovení téměř totožné se zněním čl. 48 odst. 3 Smlouvy (rozsudek ze dne 10. února 2000, Nazli, C-340/97, Recueil, s. I-957, bod 56).

- 44 Pokud jde konkrétněji o článek 3 směrnice Rady 64/221/EHS ze dne 25. února 1964 o koordinaci zvláštních opatření týkajících se pohybu a pobytu cizích státních příslušníků, která byla přijata z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví (Úř. věst. 1964, 56, s. 850; Zvl. vyd. 05/01, s. 11), Soudní dvůr konstatoval, že za účelem rozhodnutí, zda státní příslušník jiného členského státu může být vyhoštěn na základě výjimky z důvodu veřejného pořádku, musí příslušné vnitrostátní úřady zkoumat případ od případu, zda opatření nebo okolnosti, které vedly k takovému odsouzení, jsou projevem osobního chování, které představuje trvalý ohrožení veřejného pořádku. Znění článku 3 směrnice 64/221 ani judikatura Soudního dvora neposkytují přesnější údaje, pokud jde o datum, které je třeba vzít v úvahu pro určení „trvalý“ povahy ohrožení (rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Orfanopoulos a další, C-482/01 a C-493/01, Recueil, s. I-5257, bod 77).
- 45 Ve výše uvedeném rozsudku Orfanopoulos a Oliveri (bod 82) Soudní dvůr rozhodl, že článek 3 směrnice 64/221 brání vnitrostátní praxi, podle které nejsou vnitrostátní soudy povinny vzít do úvahy při prověřování legality vyhoštění nařízeného proti státnímu příslušníkovi jiného členského státu skutkové okolnosti, které nastaly po posledním rozhodnutí příslušných úřadů a které s sebou nesou zánik nebo nikoliv nepodstatné snížení trvalého ohrožení veřejného pořádku, které představuje chování dotčené osoby.
- 46 Jak již bylo připomenuto v bodech 42 a 43 tohoto rozsudku, čl. 14 odst. 1 rozhodnutí č. 1/80 ukládá příslušným vnitrostátním úřadům omezení analogická omezením, která se vztahují na takovéto opatření postihující státního příslušníka členského

státu, a stejně jako článek 3 směrnice 64/221 toto ustanovení neobsahuje údaj o datu, které je třeba vzít v úvahu pro určení trvalý povahy ohrožení.

47 S přihlédnutím k zásadám zakotveným v rámci volného pohybu pracovníků, kteří jsou státními příslušníky členského státu, a použitelným na turecké pracovníky, kterým náleží práva stanovená v rozhodnutí č. 1/80, musí tedy vnitrostátní soudy vzít do úvahy při prověřování legality vyhoštění nařízeného proti tureckému státnímu příslušníkovi skutkové okolnosti, které nastaly po posledním rozhodnutí příslušných úřadů a které s sebou nesou zánik nebo nikoliv nepodstatné snížení trvalý ohrožení veřejného pořádku, které představuje chování dotčené osoby.

48 Na šestou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že článek 14 rozhodnutí č. 1/80 brání tomu, aby vnitrostátní soudy nevzaly do úvahy při prověřování legality vyhoštění nařízeného proti tureckému státnímu příslušníkovi skutkové okolnosti, které nastaly po posledním rozhodnutí příslušných úřadů a které neopравňují k dalšímu omezení práv dotčené osoby ve smyslu zmíněného ustanovení.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před vnitrostátním soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 ze dne 19. září 1980 o vývoji přidružení, přijatého Radou přidružení, která byla zřízena Dohodou zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem, musí být vykládán tak, že se vztahuje na zletilou osobu, která je dítětem tureckého pracovníka, který působí nebo působil na řádném trhu práce v hostitelském členském státě, i když se však narodila a vždy pobývala v posledně uvedeném členském státě.
- 2) Článek 7 první pododstavec rozhodnutí č. 1/80 brání tomu, aby v důsledku odsouzení k trestu odnětí svobody a následné léčby drogové závislosti byla práva, která toto ustanovení přiznává tureckému státnímu příslušníkovi, který se nachází ve stejné situaci jako I. Cetinkaya, omezena z důvodu prodloužené nepřítomnosti na trhu práce.
- 3) Článek 14 rozhodnutí č. 1/80 brání tomu, aby vnitrostátní soudy nevzaly do úvahy při prověřování legality vyhoštění nařízeného proti tureckému státnímu příslušníkovi skutkové okolnosti, které nastaly po posledním rozhodnutí příslušných úřadů a které neopravňují k dalšímu omezení práv dotčené osoby ve smyslu zmíněného ustanovení.

Podpisy.